

Teismo praktikos rinkinys

Byla T-747/17

**Union des Ports de Prancūzija – UPF
prieš
Europos Komisija**

2019 m. balandžio 30 d. Bendrojo Teismo (šeštoji kolegija) sprendimas

„2019 m. balandžio 30 d. „Valstybės pagalba – Prancūzijos uostams taikyta atleidimo nuo pelno mokesčio schema – Sprendimas, kuriuo pagalbos schema pripažinta nesuderinama su vidaus rinka – Esama pagalba – Ekonominės veiklos sąvoka – Pareiga motyvuoti – Konkurencijos iškreipimas ir poveikis valstybių narių tarpusavio prekybai – Gero administravimo principas“

1. *Ieškinys dėl panaikinimo – Fiziniai ar juridiniai asmenys – Tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję aktai – Komisijos sprendimas, kuriuo pagalbos schema pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka ir nurodoma ją panaikinti – Savo narius ginančios ir jiems atstovaujančios profesinės asociacijos ieškinys – Priimtinumai – Sąlygos – Ieškiniai, kuriuos paraleliai pareiškė nariai – Asociacijos ieškinio nepriimtumas (SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa)*

(žr. 20–26 punktus)

2. *Ieškinys dėl panaikinimo – Fiziniai ar juridiniai asmenys – Tiesiogiai ir konkrečiai su jais susiję aktai – Komisijos sprendimas, kuriuo pagalbos schema pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka ir nurodoma ją panaikinti – Įmonių narių, kuriuos buvo galima nustatyti, kai buvo priimtas sprendimas, ir kurie priklauso uždarai ūkio subjektų grupei, apsaugos ir atstovavimo profesinės asociacijos ieškinys – Priimtumas (SESV 263 straipsnio ketvirta pastraipa)*

(žr. 27, 33–43 punktus)

3. *Valstybių teikiama pagalba – Sąvoka – Uosto sektoriuje veikiančių ūkio subjektų pajamų atleidimo nuo pelno mokesčio sistema – Įtraukimas (SESV 107 straipsnio 1 dalis)*

(žr. 48–57 punktus)

4. *Konkurencija – Sąjungos teisės normos – Adresatai – Įmonės – Sąvoka – Uosto sektoriuje veikiantys ūkio subjektai, turintys viešosios valdžios funkcijų – Ekonominės veiklos, nesiejamos su viešosios valdžios funkcijomis, vykdymas – Įtraukimas*
(SESV 107 straipsnio 1 dalis)
- (žr. 61–70, 80–87 punktus)
5. *Valstybių teikiama pagalba – Komisijos tyrimas – Sprendimas pradėti SESV 108 straipsnio 2 dalyje numatytą formalią tyrimo procedūrą – Komisijos pozicijos pasikeitimas po procedūros – Sprendimo pradėti procedūrą neatitiktis galutiniam sprendimui – Leistinumai – Sąlygos – Sprendime pradėti procedūrą nurodytų faktinių aplinkybių arba faktinių aplinkybių teisinio kvalifikavimo nepakeitimas*
(SESV 108 straipsnio 2 dalis)
- (žr. 75–79 punktus)
6. *Valstybių teikiama pagalba – Esama ir nauja pagalba – Komisijos tyrimas – Pirminio tyrimo stadija ir ginčo stadija – Esamos pagalbos schema – Valstybės narės atsisakymas taikyti per pirminį etapą Komisijos pasiūlytas naudingas priemonės – Komisijos sprendimas pradėti formalią tyrimo procedūrą – Schemos suderinamumo su vidaus rinka įrodinėjimo pareigos perkėlimas – Nebuvimas*
(SESV 108 straipsnis; Tarybos reglamento Nr. 2015/1589 21, 22 ir 23 straipsniai)
- (žr. 122–128 punktus)
7. *Valstybių teikiama pagalba – Draudimas – Nukrypti leidžiančios nuostatos – Pagalba, kuriai galima taikyti SESV 107 straipsnio 3 dalies c punkte įtvirtintą išimtį – Pagalba transporto koordinavimo reikmėms, kaip tai suprantama pagal SESV 93 straipsnį – Pagalba veikalai – Netaikymas – Išimtys*
(SESV 93 straipsnis ir 107 straipsnio 3 dalies c punktas; Komisijos pranešimas 2004/C 13/03)
- (žr. 131–137 punktus)
8. *Valstybių teikiama pagalba – Komisijos tyrimas – Esamos pagalbos schema – Komisijos diskrecija – Gero administravimo principas – Rūpestingumo ir nešališkumo pareiga – Apimtis – Pareiga pradėti valstybės pagalbos procedūras dėl panašių kitose valstybėse narėse galiojančių schemų – Nebuvimas*
(SESV 108 straipsnio 2 dalis; Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos 41 straipsnis)
- (žr. 157–165 punktus)

Santrauka

Sprendime *UPF / Komisija* (T-747/17), paskelbtame 2019 m. balandžio 30 d., Bendrasis Teismas atmetė kaip nepagrįstą *Union des ports de France (UPF)* ieškinį dėl 2017 m. liepos 27 d. Europos

Komisijos sprendimo¹, kuriuo remiantis Sutarties nuostatomis dėl esamos valstybės pagalbos² pripažįstama nesuderinama su vidaus rinka atleidimo nuo bendrovių mokesčio sistema, Prancūzijos taikyta savo uostams, ir kuriuo nurodyta ją panaikinti ateityje.

Po 2013 m. atlikto tyrimo visose valstybėse narėse priimtame ginčijamame sprendime konstatuojama, kad priemonė, susijusi su uosto sektoriuje veikiančių ūkio subjektų atleidimu nuo pelno mokesčio, yra su vidaus rinka nesuderinama esamos valstybės pagalbos schema. Todėl jame nurodyta panaikinti šią priemonę ir jos gavėjų pajamas iš ekonominės veiklos apmokestinti pelno mokesčiu nuo mokesčių metų pradžios priėmus šį sprendimą.

Bendrasis Teismas mano, kad nors ginčijamas sprendimas negali sukelti teisinių pasekmių pagalbos gavėjams Prancūzijos valdžios institucijoms nepriėmus įgyvendinimo priemonių, vis dėlto UPF, kaip profesinė asociacija, užtikrinanti savo narių gynybą ir atstovavimą, turi teisę pareikšti ieškinį dėl ginčijamo sprendimo, jeigu patys šie nariai nepareikšė ieškinio. Šiuo klausimu jis konstatuoja, kad visi UPF nariai yra uostai arba didieji jūrų uostai, arba tokius uostus valdantys prekybos ir pramonės rūmai, kurie teisėtai naudojami atleidimu nuo pelno mokesčio. Be to, kadangi minėti nariai yra dekretu įsteigti viešieji juridiniai asmenys, ir jie nebuvo įsteigti privačia iniciatyva, jie priklauso ūkio subjektų, kuriuos buvo galima nustatyti, kai buvo priimtas ginčijamas sprendimas, grupei, galinčiai faktiškai pasinaudoti prieš priimant ginčijamą sprendimą buvusia pagalbos schema.

Vis dėlto Bendrasis Teismas mano, kad ginčijamame sprendime nėra jokios teisės klaidos, ir atmeta visus UPF pateiktus kaltinimus, be kita ko, susijusius su Komisijos tariamai padarytomis klaidomis vertinant Prancūzijos uostų veiklos ekonominį pobūdį ir jas kvalifikuojant kaip įmones. Jis konstatuoja, kad iš ginčijamo sprendimo aiškiai matyti, jog jis taikomas tik asmenų, kuriems taikomas atleidimas nuo mokesčio, pajamoms iš ekonominės veiklos, ir kad tik dėl šios veiklos jie buvo laikomi įmonėmis. Jis taip pat mano, kad yra pateisinamas vertinimas, jog Prancūzijos uostų veikla, išskyrus tam tikrų valdžios institucijos ar neekonominio pobūdžio užduočių, pavyzdžiui, laivų eismo kontrolės ir saugos ar taršos stebėsenos, vykdymą, yra ekonominė. Iš tiesų vien tai, kad subjektas daliai savo veiklos vykdyti turi viešosios valdžios prerogatyvų, netrukdo jo kvalifikuoti kaip įmonės dėl likusios jo ekonominės veiklos dalies. Be to, jeigu subjekto ekonominė veikla gali būti atskirta nuo jo, kaip viešosios valdžios subjekto, funkcijų, šis subjektas, kalbant apie šią veiklos dalį, laikytinas įmone.

Bendrasis Teismas taip pat mano, kad Komisija nepadarė jokios klaidos, vertindama konkurencijos iškraipymo ir poveikio prekybai sąlygas. Jis konstatuoja, kad net jeigu darytume prielaidą, kad išnagrinėjus tam tikrų salose esančių ar užjūrio uostų padėtį paaiškėtų, kad jų atžvilgiu šios sąlygos neįvykdytos, kalbant apie pagalbos schemą, valstybė narė turi tai išnagrinėti tik susigražinant pagalbą arba vėlesniame etape, laikydamasi Komisijos ir valstybės narės lojalaus bendradarbiavimo principo.

Be to, Bendrasis Teismas mano, kad Komisija nepadarė klaidos, vykdydama esamos pagalbos kontrolės procedūrą, kai įpareigojo Prancūzijos valdžios institucijas įrodyti, kad atleidimo nuo mokesčio priemonė yra suderinama su vidaus rinka. Šiuo klausimu jis pažymi, kad nėra jokių priešasčių oficialios tyrimo procedūros etape atskirti naujai pagalbai taikomą procedūrą nuo taikomos esamai pagalbai, ir negalima manyti, jog įrodinėjimo pareiga yra perkelta, kiek tai susiję su esamos pagalbos schemas suderinamumu su vidaus rinka nagrinėjimu.

¹ 2017 m. liepos 27 d. Komisijos sprendimas (ES) 2017/2116 dėl pagalbos schemas Nr. SA.38398 (2016/C, ex 2015/E), kurią taikė Prancūzija. Uostų apmokestinimas Prancūzijoje (OL L 332, 2017, p. 24; toliau – ginčijamas sprendimas).

² SESV 107 straipsnio 1 dalis.

Galiausiai Bendrasis Teismas nurodo, kad pradėdama procedūrą tik trimis valstybėms narėms, o dėl kitų su 2013 m. tyrimu susijusių valstybių narių, kurios pripažino savo uostams taikiusios nukrypti leidžiančias mokesčių teisės nuostatas, palyginti su jų bendromis teisės normomis, nesiėmusi veiksmų, Komisija nepažeidė gero administravimo principo. Jis, be kita ko, konstatuoja, kad Komisijai tenkanti nešališkumo pareiga nereiškia, kad nagrinėdama pagalbos schemas valstybėse narėse ji privalo atlikti tyrimus tuo pat metu ar tuo pat metu priimti visoms valstybėms narėms teisiškai privalomus sprendimus. Be to, galimas valstybės narės įsipareigojimų pagal Sutartį pažeidimas negali būti pateisinamas aplinkybe, kad kitos valstybės narės taip pat neįvykdė šių įsipareigojimų.